

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/132/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619200139
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8619200139.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fil'akovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobkyne U. Z., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej vo W., na ul. P. č. XXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, na ul. Sov. hrdinov č. 163/66, proti žalovanému Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Mýtnej č. 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpenému JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, na ul. Mýtnej č. 48, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 27.08.2019 č.k. 6Csp 6/2019 - 52 takto

rozhodol:

Mení rozsudok tak, že žalovanému sa ukladá povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 100 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyni sa priznáva náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému priznal proti žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že predmetom konania je nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je tak dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Ďalším predpokladom na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia v prípade úspešného uplatnenia porušenia práv spotrebiteľa je žiadať primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

3. V prejednávanej spore žaloba žalobkyne nie je dôvodná. Z uznesenia Okresného súdu Svidník vydaného dňa 09.11.2018 vo veci 3Csp 182/2017 bolo zistené, že žalobkyňa v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 3Csp/182/2017 o zaplatenie sumy 2.724,34 eur s príslušenstvom sa nachádzala v postavení žalovanej a súd konanie voči nej uznesením zastavil. Zároveň žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z odôvodnenia uznesenia je zrejmé, že právny predchodca

žalobcu Vs'eobecná u'verova' banka, a.s., sa podanou žalobou domáha zaplattenia sumy 2.724,34 eur s príslus'ensvom. Uznesením zo dňa 10.05.2018 vo veci 3Csp 182/2017 bola pripustená zmena účastníkov na strane žalobcu podľa ust. § 80 C.s.p. Žalovaný vystupujúci vo veci 3Csp 182/2017 Okresného súdu Svidník v postavení žalobcu podaním zo dňa 02.11.2018 zoberal svoju žalobu v celom rozsahu späť a žiadal, aby konanie bolo zastavené a rozhodnuté o vrátení časti kra'tene'ho su'dneho poplatku zo žaloby.

4. Konanie vedené na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 3Csp/182/2017 bolo zastavené bez prejednávania veci súdom, žiadne porušenie práv žalobkyne ako spotrebiteľa nebolo konštatované, ani o porušení práv žalobkyne nebolo meritórne rozhodnuté. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2016 vydané vo veci 6Cdo/389/2015). V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobkyňou nie je splnená, keďže žalobkyňa bola v spore vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 3Csp/182/2017 žalovanou a vzájomnou žalobou si neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, príp. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

5. Nebol splnený ani druhý predpoklad na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia voči žalovanému podľa ust. § 3 ods. 5 veta tretia zák. č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorého má spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia jeho práv nárok na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Úverová zmluva, z ktorej nároky boli uplatnené v uvedenom spore, bola uzavretá medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou VÚB, a.s., ako veriteľom. Žalovaný nebol účastníkom úverového vzťahu, zmluvné podmienky úverovej zmluvy nekreoval a nemohol sa tak dopustiť porušenia žiadneho z práv žalobkyne. Žalovaný ani nepodal žalobu v spore, z ktorého žalobkyňa odvodzuje svoje právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobkyňa v uvedenom spore pri jej obrane nevznikla žiadna majetková ujma, nakoľko jej súd uznesením o zastavení konania priznal trovy konania a právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

6. S prihliadnutím na uvedené súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol.

7. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 262 ods. 2 C.s.p.

8. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Ako dôvod uviedla, že žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola zamietnutá pre nespĺnenie podmienok na jeho priznanie, nakoľko konanie vedené na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 3Csp 182/2017 bolo zastavené bez prejednávania veci v dôsledku späťvzatia žaloby. V skutkovo a právne obdobnej veci vedenej proti žalovanému však Okresný súd Svidník žalobu o primerané finančné zadosťučinenie nezamietol, ale jej rozsudkom zo dňa 24.09.2018 vydaným vo veci 7Csp 13/2018 vyhovel, pričom tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.06.2019. K späťvzatiu žaloby vo veci 3Csp 182/2017 došlo až po tom, čo si žalobkyňa zvolila zástupcu a v prvom podaní na súd zo dňa 15.02.2018 vzniesla námietku premlčania.

10. Žalovaný navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

11. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobkyne je opodstatnené.

12. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, avšak zo zistených skutočností nebol vyvodенý správny právny záver.

13. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

14. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

16. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

17. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

18. Vo veci 3Csp 182/2017 Okresného súdu Svidník žalovaný v dôsledku procesnej obrany žalobkyne vzal žalobu späť a žiadal konanie zastaviť. Konanie vo veci bolo zastavené uznesením Okresného súdu Svidník zo dňa 09.11.2018 č.k. 3Csp 182/2017-82 a uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.12.2018. K späťvzatiu žaloby došlo až po tom, čo žalobkyňa v podanom odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 26.01.2018 č.k. 3Csp 182/2017-27 poukázala na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru pre absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere a zároveň vzniesla námietku premlčania. Aj keď je nepochybné, že žalovaný ako právny nástupca pôvodného veriteľa úverovú zmluvu so žalobkyňou neuzatváral, v dôsledku postúpenia pohľadávky vstúpil do postavenia veriteľa spolu so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi z ust. § 524 a nasl. upravujúcich postúpenie pohľadávky. Žalobkyňa postúpením pohľadávky nebola vo svojom právnom postavení dotknutá a námietky, ktoré mala v čase postúpenia pohľadávky, sa zachovali aj po postúpení. Mohla teda namietať absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere a uplatniť si i námietku premlčania. Bol to žalovaný, ktorý po postúpení pohľadávky pokračoval v konaní vo veci 3Csp 182/2017 Okresného súdu Svidník, v ktorom žalobkyňi hrozila ujma v podobe zaplatenia sumy 2.724,34 eur s prísl., pričom následne žalovaný v dôsledku kvalifikovanej obrany žalobkyne vzal žalobu v celom rozsahu späť. Bezdôvodné uplatnenie peňažného nároku nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi.

Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

19. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané vzhľadom na všetky okolnosti prípadu je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 100 eur, tak ako to požadovala žalobkyňa. Takto požadované finančné zadosťučinenie je akosi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela žalobkyňa v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

20. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 388 C.s.p. rozsudok zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 100 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

21. Zároveň úspešnej žalobkyni bola priznaná náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 a § 396 ods. 1 C.s.p. s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

22. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).